

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V W X Y Z

Nr
31

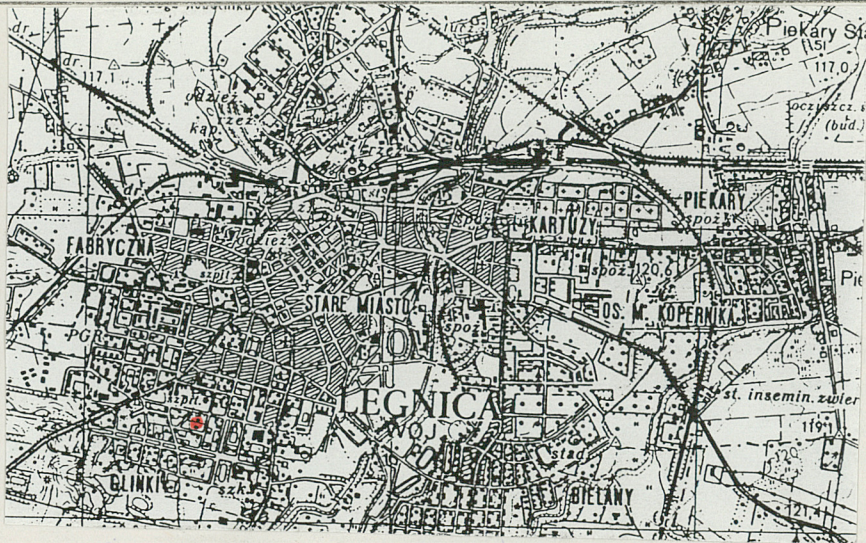
DOLNOŚLĄSKIE

1. Obiekt

W I L L A

2. Czas powstania
lata 20-te
XX w.

3. Miejscowość
L E G N I C A

4. Adres ul. Kościuszki 49 ob 43
59-220 Legnica

nr hipoteczny .....

5. Przynależność administracyjna
województwo legnickie
gmina .....

6. Poprzednie nazwy miejscowości
L I E G N I T Z
Dovestrasse 47

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975 r.
województwo wrocławskie
powiat Legnica

8. Właściciel i jego adres
Skarb Państwa

9. Użytkownik i jego adres

10. Rejestr zabytków
Nr 656/ 892/L data 29.12.1993

Leszek Dobrzyniecki
autor zdjęć X/1993
data wykonania PSOZ Legnica
miejsce przechowywania negatywów

Willa wzniesiona na pocz. lat 30-tych w stylu eklektycznym. Właścicielami jej byli M. LOTHES, wdowa i J. BANIK radca przemysłowy.

W latach 1945-93 w użytkowaniu jednostek AR. Były w niej biura. We wrześniu 1993 przekazana władzom polskim.

S Y T U A C J A: działnica Tarninów, obszar tzw. "kwadratu". Wolnostojąca willa na dużej, zadrzewionej działce, elewacją wschodnią zwrócona do ul. Kościuszki. Od ulicy oddziela ją betonowy mur, ograniczający "kwadrat". Od pd. i zach. resztki oryginalnego muru ceglanego obrzuconego zaprawą cementową, ze słupkami o ściętych zakończeniach. Bariera muru obłożona gąsiorami ceramicznymi. Budynek usytuowany na dość ostrym spadku terenu, wyrównanym od pn. kilkoma granitowymi schodami i 1 biegiem betonowych schodów, prowadzących do poziomu piwnic.

MATERIAŁ I KONSTRUKCJA: fundamenty i ściany ceglane na zaprawie cem.-wap. otynkowane zaprawą cem.-wap. Cokół wysoki, obłożony ciosami granitowymi oocierowanymi rustykalnie. Dekoracja elewacji w drewnie i tynku.

D A C H: mansardowy, kryty dachówką-karpiówką podwójnie w łuskę i w ryzalitach naczółkowy j.w. W poziomie kalenicy 2 niskie, otynkowane kominy.

WIĘZBA DACHOWA: 2-kondygnacyjna, poddasze w większej części zagospodarowane. W części górnej krokwiowa z kozłem i jętką w wiązarach skrajnych i 2 środkowych, w części dolnej 2-wieszarowa, mocowana na dyble i zamki ciesielskie.

SKLEPIENIA I STROPY: - w piwnicach płaskie i odcinkowe sklepienia Kleina; - w wyższych kondygnacjach płaskie, drewniane z podsufitką i lekką fasetą.

S C H O D Y: 2-biegowe, drewniane, z balustradą szczeblinową i profiliow. poręczą. W partii II kondygnacji pierwszy bieg zabiegowy. Dolny słupek w przyziemiu o przekroju owalu, zwinięty spiralnie. Słupek na cokole, trzon kanelowany. Słupki górnych biegów w formie gładkich prostopadłościanów. Schody do piwnicy 1-biegowe, betonowe.

POSADZKI I PODŁOGI: - w piwnicach posadzki betonowe; - w przedsionku oryginalne wieloboczne, 2-barwne płytki ceramiczne; - w przyziemiu podłogi deskowe i płytki ceramiczne w łazience; - w II i III kondygn. podłogi deskowe; - w sieni głównej beton.

STOLARKA DRZWI: - w partii poddasza drzwi drewniane, 1-skrzydł. pełne, 3-płycinowe w profilow. obramieniach /tylko w jednym zachowana oryginalna żelazna klamka/; - w poziomie II kondygnacji 1-skrzydłowe drewniane, 3 i 4-płycinowe i 2-skrzydłowe /skrzydło 6-płycinowe/ w profilow. obramieniu z niewielkimi uszakami i łukowatym, niskim naczółkiem; - w przyziemiu drzwi 1 i 2-skrzydłowe drewniane, 4 i 3-płycinowe, w obramieniach j.w. lub tylko w profilow. obramieniu /w trzech parach drzwi zachowane oryginalne klamki/; - w sali narożnej przyziemia pd.-zach. 2 arkady oddzielające aneksy pomieszcz. zabudowane drewnianymi ściankami z 2-skrzydłowymi drzwiami; w pierwszej od pn. skrzydła drzwiowe i boczne ścianki dołem płycinowe, od 1/3 wys. przeszklone /skrzydło 4-polowe, ścianka 10-polowa/; nadświetle oddzielone płaską listwą 14-polową, zamknięte łukiem elipt.; w drugiej od pd. skrzydło dołem płycinowe, od 1/3 wys. przeszklone; szczebliny biegnące łukowato tworzą centralny wykrój stojącego migdała i 2 połówki migdała po bokach; ścianki z przeszkleniem 10-polowym. Nadświetle zamknięte łukiem elipt., 3-dzielne z zadrobnionymi szczeblinami. W obu ściankach zachowane oryginalne klamki; - drzwi z przedsionka do sieni gł. osadzone w drewnianej ściance płycinowej; skrzydło górą przeszklone, 10-polowe, dołem płycin., ścianka zamknięta presto, bez nadświetla.

14. Kubatura 1352 m ³	15. Powierzchnia użytkowa 369 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne mieszkalne	17. Użytkowanie obecne
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja O pracach remontowych w latach 1945-93 brak danych.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) - dach nieszczelny, - więźba dachowa w stanie dobrym, - nadwątłona konstrukcja tarasu, brak balustrady, - sklepienia piwnic w stanie dobrym, z wyjątkiem zawilgoconego w narożu pn.-wsch. /pęknięta rura kanalizac./, - stropy w stanie dobrym, - podłogi wymagają oczyszczenia i konserwacji, - posadzki w stanie dobrym, - schody w stanie dobrym, - stolarka okien w stanie dobrym prócz okien piwnicznych, które zabite płytami albo zamurwane częściowo lub całkowicie, - stolarka drzwi w stanie zróżnicowanym: oderwany pilaster drzwi gł. /jest w przedsionku/, zniszczone drzwi do piwnicy, pozostałe w stanie względnym, - wyposażenie: piec kaflowy bez drzwiczek /wyrwane/ i zwieńczenia, balustrada tarasu nie istnieje, - instalacje: wodno-kanalizac. wymaga naprawy, odwadniająca do wymiany, co zdementowana.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie - uszczelnić dach, - osuszyć zalane sklepienie, - wymienić stolarkę okien piwnicznych, - naprawić drzwi gł. i do piwnic, - wymienić instalację odwadniającą, naprawić wodno-kanalizacyjną.			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

Liegnitzer Einwohnrbuch-Adressbuch, Liegnitz 1930, 1939

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Dorota Bochenńska

imię i nazwisko

X/1993

data

26. Sprawdził

imię i nazwisko

data

27. Załączniki

wkładki z opisem - szt. 1
wkładki z planami - szt. -
wkładki z fotografiami - szt. 3

1. Miejscowość LEGNICA ul. Kościuszki 49	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) W I L L A	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) opis cd.

STOLARKA OKIEN: słupek w formie pilastra na cokole, o sfazowanych brzegach, kostkowym kapitelu w którym owalna nakładka, ślęgie szerokie, profilowane; - w partii klatki schodowej krosnowe, 1 i 2-skrzydłowe, 6-polowe; - w partii poddasza skrzynkowe, 2-skrzydłowe, 3-polowe z lufcikami, wielopolowe oszklenie powiek; - w II kondygnacji okna skrzynkowe, 2-skrzydłowe, 2-poziome /nadświetlone prostok. uchylne, od zewn. 2-dzielne/; oryginalne miesięczne, niklowane klamki; okna skrzynkowe 1-skrzydłowe, 2-poziome z klamkami j.w., zewn. skrzydło 2-polowe; okna krosnowe 2-skrzydłowe z nadświetleniem uchylnym 4-dzielnym, zamykane na skoble; - w przyziemiu okna skrzynkowe 3-dzielne, 2-poziome, 3-skrzydłowe, z nadświetleniem o zadrobionych szczeblinach /4-polowe/; środkowa część nadświetla uchylna. Klamki oryginalne j.w.; - okna skrzynkowe 2-poziome, 2-skrzydłowe j.w. z nadświetleniami 1-skrzydłowymi, 6-polowymi, zamykanymi na skoble lub uchylnymi; okna skrzynkowe 2-skrzydłowe, od zewn. skrzydło 4-polowe.

R Z U T: na rzucie nieregularnego czworoboku, 3-traktowy, z sienią główną na osi i wejściem od pn. Od wsch. ryzalit 3-boczny, w narożniku pd.-zach. taras zamknięty łukiem odcinkowym, dostępny schodami, umieszczonymi wzdłuż elewacji pd.

B R Y Ł A: 2 i 3-kondygnacyjna, złożona z 2 przenikających się prostopadłościanów, z których wyższy nakryty dachem mansardowym, a niższy naczółkowym. Wejście od pn. niższym, 1-kondygn., zamkniętym półkoliście. Od wsch. niski, 1-kondygn. ryzalit wieloboczny; w narożniku pd.-zach. usytuowany taras, dostępny jednym biegiem schodów usytuowanych od pd. Bryła wzniesiona na stoku, stąd elewacja zachodnia na bardzo wysokim cokole; od pn. 2 ciągi schodów wyrównawczych na poziom wejścia głównego i wysokie schody ze skarpy do poziomu piwnic.

WNĘTRZE I WYPOSAŻENIE: - szafa ścienna w narożnej sali II kondygnacji środkowej od zach. 2-pozioma, 4-drzwiowa; - w narożnym pomieszczeniu poddasza od pn.-wsch. piec kaflowy z zielonych kafli gładkich i z małych, talerzowych płytek, "główek zapałek". Kafle narożne wąskie, prostok., z wklęsłym motywem secesyjnym - kwietnym /brak drzwiczek i zwieńczenia/.

E L E W A C J E: na wysokim cokole obłożonym ciosami granitowymi, opracowanymi rustykalnie; wysokość cokołu zwiększa się wraz ze spadkiem terenu w kierunku zach. Gzyms wieńczący wąski, tynkowy i szeroki, eka-powy, drewniany.

Elewacja zachodnia: szczytowa, 3-kondygnacyjna, o podziałach jak wschodnia, bez ryzalitu; w partii cokołu 2 otwory okienne zamurowane. W przyziemiu 2 szerokie otwory okienne, w tym pd. w wydzielonej niewielkim uskokiem partii elewacji. Oba z płaskimi odcinkami gzymsu podokiennego. W II kondygn. 2 okna od pn. współcześnie ekratowane. W III kondygnacji gzyms nadekienny wsparty na gładkich lizenach. W szczycie 2 otwory w kształcie ćwiartki koła.

Elewacja wschodnia: 3-kondygnacyjna, szczytowa, z połaciami dachowymi wychodzącymi okapowo, odeskowanymi od spodu; szerokie drewniane gzymsy z 1-spadowymi, ceramicznymi daszkami, oddzielają poszczególne kondygnacje /pierwszy korenujący/. W partii cokołu 2 otwory piwniczne. W kondygn. przyziemia 3-boczny, 3-osioły ryzalit, dochodzący do gzymsu międzykondygnacyjnego. W partii podokiennej ryzalitu drewn. oryginalna skrzynka na kwiaty. Okna ryzalitu - centralne szerokie

Wkładkę założył: **Dorota Bocheńska** - X/1993
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: **PSOZ Legnica**

prostokątne i 2 wąskie, okratowane współcześnie /pręty/. W partii ściany przyziemia okno jak centr. ryzalitu. W II kondygnacji 4 prostokątne okna z hakami po okiennicach. W III kondygnacji 2 okna prostok. j.w., niższe ze wspólnym gzymsiem tynkowym, nadokiennym, wyznaczającym partię szczytu. W niej ewalne okienko strychu.

Elewacja południowa: z ryzalitem 6-osiewym, nieco niższym od korpusu głównego, nakrytym dachem naczółkowym, wysekim, zajmującym większą część elewacji. W partii cokołu 3 okna piwniczne i 1 otwór drzwiowy. W przyziemiu 2 x 3 wąskie prostokątne okna z hakami po skrzynkach na kwiaty. W II kondygnacji 4 otwory okienne, zgrupowane po 2 w płytkich, prostok. płycinach. Kondygnacja ta ujęta w ramy, których dolną granicę stanowi gzyms wieńczący, a boczne i górną wychodzące przed lico ściany połacie dachu. W naczółku dachowym 1 powieka od lica i z boku wsch. drewniana 2-osiowa facjatka z 2-spadowym daszkiem /papa/; w polu szczytu facjatki płaski kaboszon. Do zach. narożnika ryzalitu dostawione betonowe schodki z murkiem oporowym z granitu. Prowadzą ona na usytuowany między ryzalitem a zach. częścią elewacji taras od zach., zamknięty łukiem odcinkowym. Taras wsparty na murze z ciosów granitowych, pod nim schówek z 1 otworem okiennym. Konstrukcja tarasu Kleinowska. Na taras wychodzą: 1 otwór drzwiowy z boku ryzalitu /z oryginalnej stolarki pozostało nadświetle/ i 1 otwór okienny w płaszczyźnie korpusu głównego, okratowany współcześnie. Taras pozbawiony balustrady.

Elewacja północna główna: 3-kondygnacyjna o podziałach i z ryzalitem jak elewacja pd. Na ryzalit nałożony centralnie drugi niższy, zamknięty naczółkiem półkolistym, o obniżonej strzałce. Dolna część niższego ryzalitu mieści w przyziemiu umieszczony nie na osi prostok. otwór drzwiowy i 1 małe, wąskie, prostok. okienko. Stolarka drzwi głównych 2-skrzydł. drewniana, skrzydło 3-płycinowe, płyciny kwadratowe z 2 kwadratowymi nakładkami. Pole czwarte, najwyższe, zamknięte w formie trapezu, przeszklone, z kratą w formie prostopadłe ułożonych 3 stalowych listew. Listwa przylgowa w formie prostego pilastra z kapitelem w formie klinca oderwana /jest w przedsionku/. Do drzwi wiedą 3 granitowe schodki z niskim granitowym murkiem od wsch. i murem ceglany od pd. Nad otworem wejściowym półkolisty daszek drewniany obity blachą, ze spływami w formie meandra, wsparty na 2 granitowych krosztynach, złożonych z 2 ćwiartek koła. Daszek od wewn. wyłożony poprzecznymi listewkami, od czoła ozdobnie wycięty w półkoliste "zębki". II kondygn. 2-osiową ryzalitu oddziela profiliw. tynkowy gzyms. Naczółek obwiedziony szeroką profiliw. ramą. Wewnątrz niego mała nakładka prostok. w której wielokątna z głową ludzką w czapce. Wyższy ryzalit w partii cokołu mieści od zach. otwór wejściowy do piwnic, od wsch. okno piwniczne. W jego II kondygnacji po obu stronach niższego ryzalitu po 1 wąskim, prostok., okratowanym współcz. oknie. W III kondygn. prosto zamknięta ściana z 3 prostok. otworami okiennymi. W narożnych partiach ścian korpusu gł. od zach. 1 szeroki otwór piwniczny zamurowany, od wsch. mały otwór piwnicznego okna. W przyziemiu od wschodu 2 małe, wąskie, prostok. okna.

I N S T A L A C J E: wodno-kanalizac., co, wc, elektryczna, odwadniająca.

1. Miejscowość

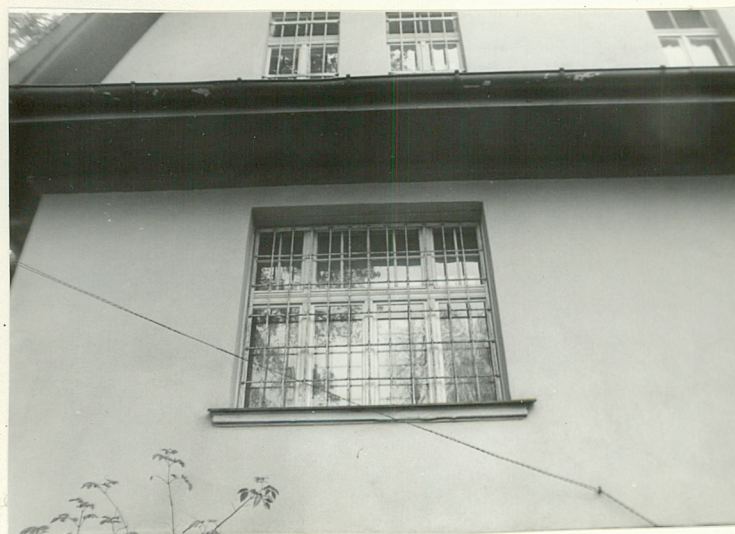
Legnica, Kościuszki 49

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

willa

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

fotografie

1	2	3
	4	5

Wkładkę założył: L. Dobrzyniecki, XI, 1993.....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ Legnica.....

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

1. Elewacja wschodnia
2. Ryzalit elewacji wsch.
3. Elewacja zachodnia
4. Okno elewacji zachodniej
5. Narożnik elewacji zach. i pd.
6. Elewacja południowa

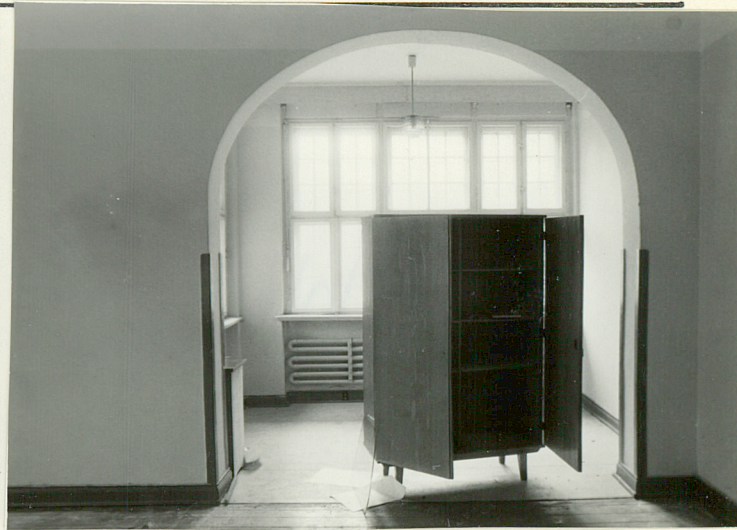
6	7	8
9	10	11
	11	

7. Fragment ogrodzenia od str.pn.
 8. Ryzalit wejścia gł.od północy
 9. Drzwi główne
 10. Detal ryzalitu elewacji pn.
 11. Sien główna z klatką schodową
 12. Fragn.balustrady schodów na
 wyższe kondygnacje

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

fotografie

(imię, nazwisko, data)

PSOZ Legnica

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

13	14	15
17	16	18

- 13. Drzwi w arkadzie sali parteru od pd.
- 14. Drzwi w arkadzie sali parteru od zach.
- 15. Arkada sali w trakcie pd.
- 16. Drzwi z sali pd. na taras w narożu pd.-zach.
- 17. Drzwi między salami traktu pd.
- 18.-19. Drzwi pomieszczeń II kondygn.

19	20
22	21

1. Miejscowość

Legnica, ul. Kościuszki 49

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

willa

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

fotografie

20. Fragn. pomieszczeń II kondygn.
w narożu pd.-wsch.

21. Szafa ścienna w pomieszczeniu II k.
od wschodu

22. Piec kaflowy w pomieszczeniu II k.

23.-24. Więźba dachowa dolnej i górnej
kondygnacji

25. Pomieszczenie piwniczne

23	24
25	

Wkładkę założył: L. Dobrzyniecki, XI 1993 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ Legnica

Z-d Poligr. Jan Jasiński W-wa, ul. Wolna 13, tel. 12-43-83

Wzór ODZ 1978 r.

